

ФІЛОСОФІЯ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ PHILOSOPHY OF ECONOMICS AND MANAGEMENT

УДК 330.34:004:351

DOI <https://doi.org/10.32782/hst-2026-26-103-19>

ФІЛОСОФІЯ ЦИФРОВОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВА УДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

ВОРОНКОВА, ВАЛЕНТИНА¹

АЖАЖА, МАРИНА²

ВЕНГЕР, ОЛЬГА³

ФУРСІН, ОЛЕКСАНДР⁴

Анотація

У статті здійснено аналіз цифрового публічного управління сталого розвитку, що сприяє його удосконаленню та детермінуються експоненційним розвитком інформації. Філософія цифрового управління сталого розвитку – це сукупність ідей, принципів, концепцій, парадигм побудови кібердержави та цифрової України а також найважливіший двигун просування модернізації у цифрову епоху. Метою статті є комплексний філософський аналіз цифрового управління сталого розвитку суспільства як нової моделі сучасності в умовах цифрової трансформації. У цифрову епоху цифрове управління, що детермінується цифровими технологіями, стає важливою опорою для сприяння модернізації систем та можливостей всіх сфер та ланок управління. Загальний план побудови цифрової України вказує на необхідність розвитку ефективного та заснованого на співпраці цифрового уряду. Ця концепція закликає до прискорення інституційних та нормативних інновацій, удосконалення нормативних актів та систем, адаптованих до побудови цифрового уряду, зміцнення цифрових можливостей та сприяння взаємозв'язку інформаційних систем та мереж, обміну даними на запит та ефективного ділового співробітництва. Методологія дослідження. Велику роль відіграють методи системного, аксіологічного, онтологічного аналізу, які допомагають прояснити його епістемологічні, онтологічні, аксіологічні виміри. Метод Agile допоміг проаналізувати феномен великих даних, що є основою публічного управління та адміністрування. Результати дослідження. Проаналізовано великі дані як основу концепції філософії цифрового публічного управління сталого розвитку. Розроблено поняття «цифрового публічного управління» та «цифрового уряду». Обґрунтовано людиноцентричну модель цифрового публічного управління як чинник сталого розвитку суспільства. Перспективи подальшого розвитку філософії цифрового управління в умовах формування цифрового суспільства і нових управлінських парадигм полягають у формуванні людиноцентричної моделі цифрового врядування, інтеграції етичних стандартів у всі рівні управлінських процесів, розвитку мережових форм управління, переосмислення епістемологічних підходів до використання даних, у публічній політиці.

Ключові слова: філософія цифрового публічного управління, цифровий уряд, сталий розвиток, штучний інтелект, великі дані, людиноцентрична модель управління.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Філософія цифрового

управління сталого розвитку органічно поєднує цифрову цивілізацію, цінності та парадигми дій, сформовані на підвищення сталості до 2030 року. Ключовою ланкою цифрової економіки України є цифровий уряд, який завдяки цифровій трансформації методів та моделей державного управління спрямовує всебічний та скоординований розвиток цифрової економіки, цифрового суспільства, цифрової культури та цифрової екологічної цивілізації. Просування змін у виробництві, способі життя та управлінні за допомогою цифрової трансформації вже сьогодні виявляється фундаментальною тенденцією глобального економічного та соціального розвитку. Ефективне використання цифрових технологій може покращити можливості моніто-

¹ Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
E-mail: valentinavoronkova236@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0719-1546>

² Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
E-mail: azazmarina17@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3549-7718>

³ Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
E-mail: vengerolya14@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3758-7891>

⁴ Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
E-mail: fursin@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4457-0350>

рингу та аналізу економічних операцій, посилити міжвідомчу співпрацю та забезпечити сприятливе середовище для стандартизованого та здорового розвитку цифрової економіки. Це також дозволяє краще вирішувати проблему нерівномірного розподілу ресурсів державних послуг, сприяти вирівнюванню основних державних послуг та підвищити соціальні стандарти населення. Крім того, це допомагає стимулювати зміни у виробництві та способі життя, перебудовувати нові соціальні відносини в цифрову епоху та підтримувати збалансований розвиток громадського порядку та життєздатності. Цифрові технології стимулюють трансформацію публічного управління, сприяючи формуванню культури роботи з даними та цифрового мислення у сфері управління. Філософія цифрового управління сталого розвитку включає дані як технологічний і культурний символ, детермінований експоненціальним розвитком інформації. Цифрові технології змінюють відносини між урядом, ринком та суспільством. Тому філософія цифрового публічного управління у цифрову епоху потребує акценту на відкритому цифровому мисленні та розвитку цифрової культури державних службовців. Цифрові технології трансформують державні організації та методи їхнього управління, завдяки міжвідомчому обміну даними, реінжинірингу процесів та співпраці з бізнесом державні служби поступово переходять до безшовних, комплексних послуг, заснованих на цифровій взаємодії (Dunleavy, Margetts, Bastow, & Tinkler, 2006).

Філософія цифрового управління сталого розвитку – це сукупність ідей, принципів, концепцій, парадигм побудови кібердержави та цифрової України а також найважливіший двигун просування модернізації у цифрову епоху. Для того щоб використовувати рушійну та провідну роль побудови цифрового уряду, зусилля слід зосередити на використанні цифрових технологій для сприяння трансформації функцій, інституційним інноваціям та оптимізації процесів, інтеграції цифрових концепцій урядовими керівниками. Цифрові реформи повинні використовуватися для сприяння інституційним інноваціям, повною мірою використовуючи перетворюючі переваги цифрових технологій. Філософія цифрового управління сталого розвитку націлена на сприяння глибокій інтеграції інституційних та механістичних реформ із застосуванням цифрових технологій, вдосконалення та покращення системи відповідальності уряду для адаптації до цифрового розвитку, постійну оптимізацію ефективності роботи уряду та підвищення потен-

ціалу цифрового управління. Філософія цифрового управління сталого розвитку включає створення національної цифрової моделі цифрового управління в умовах ризику та антихрупкості фінансово-економічних систем (Горбуля, Воронкова, 2025, с.32-40).

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Науковий дискурс літератури з проблеми філософії цифрового публічного управління сталого розвитку ми розглядаємо у контексті «цифрової гуманітаристики», до якої відносяться філософські, політологічні, економічні управлінські ідеї, концепції, теорії, парадигми. У зарубіжному науковому дискурсі проблема цифрової трансформації, штучного інтелекту та цифрового управління активно розглядається в міждисциплінарному вимірі, поєднуючи філософські, управлінські, соціальні й технологічні підходи. Ми використовуємо авторські праці, що при свячені аналізу штучного інтелекту як чинника трансформації публічного управління, освіти та економіки знань. Зокрема, у дослідженнях В.Воронкової, А.Череп, О.Череп штучний інтелект осмислюється не лише як інструмент оптимізації управлінських процесів, а як новий онтологічний агент, що змінює структуру прийняття рішень і відповідальності в цифровому суспільстві (Череп, Воронкова, Череп, 2025, с.69-82). У той же час велике місце у дослідженні займає концепція цифрового врядування, яка розглядається як еволюція традиційних моделей управління в умовах автоматизації, великих даних і алгоритмічних систем. Праці Dunleavy, J., Margetts, H., Bastow, S., & Tinkler, J. (2006) підкреслюють, що цифрові технології формують нові моделі взаємодії між державою, бізнесом і громадянами, сприяючи прозорості, ефективності та сталому розвитку (Dunleavy, Margetts, Bastow, & Tinkler, 2006). Зарубіжні публікації формують теоретичну основу для розуміння цифрового управління як складної соціотехнічної системи з виразними онтологічними, аксіологічними та епістемологічними вимірами. «Цифрова трансформація не є самоціллю, а виступає інструментом досягнення сталого, інклюзивного та стійкого розвитку» (Janssen, Charalabidis, & Zuiderwijk, 2012). Українські науковці акцентують увагу на цифровій трансформації як стратегічному напрямі розвитку суспільства в умовах глобалізації та післявоєнного відновлення. У працях В. Воронкової, В.Нікітенко цифрове управління аналізується крізь призму філософії цифрового гуманізму, де технології розглядаються як інструмент розвитку людського

потенціалу, креативності та соціальної відповідальності (Воронкова, Нікітенко, 2025, с.88-102). Науковці аналізують вплив цифрових платформ, електронних сервісів і автоматизованих систем управління на підвищення прозорості державних інституцій та ефективність управлінських рішень. Таким чином, вітчизняні дослідження доповнюють зарубіжний науковий дискурс, адаптуючи концепції цифрового управління та штучного інтелекту до національного контексту, соціокультурних особливостей і завдань сталого розвитку суспільства. Цифрові технології створюють нові можливості для розвитку, однак їх позитивний вплив залежить від якості управління та інституційної спроможності держави (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2020).

Постановка завдання. Метою статті є комплексний філософський аналіз цифрового управління сталого розвитку суспільства як нової моделі сучасності в умовах цифрової трансформації.

Для досягнення поставленої мети в статті передбачається розв'язання таких завдань:

1. проаналізувати великі дані як основу концепції філософії цифрового публічного управління сталого розвитку ;
2. розробити поняття «цифрового публічного управління» та «цифрового уряду»;
3. обґрунтувати людиноцентричну модель цифрового публічного управління як чинник сталого розвитку суспільства.

Методологія дослідження. Методологічною основою дослідження філософії цифрового управління сталого розвитку сучасного суспільства як основи його удосконалення є міждисциплінарний підхід, що поєднує філософські, економічні, соціологічні, інформаційно-технологічні та культурологічні методи, принципи, концепти концепції аналізу процесів цифрової трансформації сучасного світу. Велику роль відіграють методи системного, аксіологічного, онтологічного аналізу, які допомагають прояснити його епістемологічні, онтологічні, аксіологічні виміри. Метод Agile допоміг проаналізувати феномен великих даних, що є основою публічного управління та адміністрування. Загальноприйнято, що технологічні зміни в публічному управлінні вимагають відповідних організаційних, інституційних та культурних змін для створення необхідної цифровізації управління, що й вимагає відповідних методів дослідження. Всі ці методи дозволили сформулювати концепцію управління цифровим державою, яка є повсюдною, тісно взаємопов'язаною і глибоко проника-

ючою моделлю цифрового управління (Petti, & Bellucci, 2020).

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів

1. Великі дані як основа концепції філософії цифрового публічного управління сталого розвитку. Умови реалізації концепції філософії цифрового публічного управління сталого розвитку включають застосування інформаційних технологій у публічному секторі, що є процесом безперервної взаємодії та впливу між технологією та організацією, інститутами та культурою. Інформаційні технології по суті є інструментом або шляхом для раціонального проектування та розвитку цифрового публічного управління. Відповідно до першої точки зору провідних науковців, реалізація цифрового публічного управління докорінно залежить від ступеня цифровізації суспільства (Dunleavy, Margetts, Bastow, & Tinkler, 2006).

У специфічному інституційному та соціальному цифровому середовищі, яке виробляє чи просуває цифрові технології та інформацію, успіх управління, залежить від ефективності даних. На нашу думку, реалізація цифрового публічного управління залежить від ступеня узгодженості між управлінням та технологічним прогресом. Практика свідчить, що ключові питання цифрової трансформації, такі як політичне лідерство, інституційне проектування, досягнення цифрової трансформації та подолання обмеженого доступу до послуг обробки даних, не будуть вирішені самою технологією, а будуть визначатися політичною та адміністративною екосистемою, в якій кожна країна впроваджує та реалізує відповідну цифрову політику в якій носієм та засобом цифрового публічного управління є дані всього суспільства Філософія цифрового публічного управління стверджує, що реалізація цифрового уряду та його управління залежать як від можливостей самих цифрових технологій, активного планування та вибору уряду щодо цифровізації, а також взаємодії цифрової трансформації економічного та соціального життя. Насправді цифрове управління стикається з двома суперечливими протиріччями, – Інтернет речей і фрагментація даних. З одного боку, інформаційні технології стають все більш повсюдними, дані в організаціях часто не взаємопов'язані і глибоко вкорінені через відомчі інтереси, локалізм і застарілі системи. З іншого, переважає існування середовища великих даних та повільний прогрес у їх застосуванні. Хоча сус-

пільство загалом вступило в епоху великих даних, створення цінності на основі великих даних, як і раніше, в основному обмежено комерційним сектором. Очевидно, що до досягнення справжнього цифрового управління ще довгий шлях. Широке поширення інтернету – це реальність, ера великих даних непомітно настає. Однак перехід від «інтернету речей» до безперервного потоку даних не є неминучим причинно-наслідковим зв'язком (Dunleavy, Margetts, Bastow, & Tinkler, 2006).

Функціональні бар'єри та інформаційні розрізнені системи, що зустрічалися на ранніх етапах розвитку електронного уряду, як і раніше, широко поширені. Дані еволюціонували від символічної цінності до життєво важливого ресурсу, що має економічну, наукову та політичну цінність. Проте постає питання, як покращити інтеграцію даних, створити цінність, подолати бар'єри та розрізнені системи даних, забезпечити відкритий та загальний доступ до даних. В даний час це включає наступні невідкладні дії, які викликали подальше подолання фрагментації та розрізненості даних. Фрагментація та розрізненість даних є основними факторами, що перешкоджають відкритості, інтеграції та обміну даними. Вони не лише обмежують розвиток електронного уряду, а являють собою величезну втрату інформаційних ресурсів та ускладнюють забезпечення безпеки даних. Управління даними виступає питанням національного управління, тому усунення фрагментації та розрізненості даних вимагає проєктування на найвищому рівні. Необхідно швидко створити національні стратегічні сховища ресурсів у важливих галузях, побудувати систему управління збором, агрегацією та застосуванням даних, створити загальнонаціональну систему відкритості та обміну даними. На основі електронного уряду прискорити централізацію та обмін державними даними, створити механізми володіння, класифікації, обігу та торгівлі даними, сприяти обміну та спільному управлінню державними та соціальними даними. Тільки завдяки інтелектуальному застосуванню великих даних штучним інтелектом, великі дані набувають творчої цінності і виступають основою концепції філософії цифрового публічного управління. В дослідженні використовується антропологічний метод, що дозволив сформувати людиноцентричну модель публічного управління, в основі якої людина, її потреби, стиль і якість життя (United Nations Development Programme, 2020).

2. Аналіз понять «цифрового публічного управління» та «цифрового уряду». На сьогоднішній

день немає загальноприйнятого визначення понять цифрового публічного управління та цифрового уряду, так як все знаходиться у стані еволюції. Цифрове публічне управління приділяє більше уваги інтеграції даних та орієнтованим на людину розумним послугам. Цифрове публічне управління – це не просте застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у сфері державних справ, а форма соціально-політичної організації та її діяльності, пов'язана з організацією та використанням політичної та соціальної влади. Воно включає комплексне управління економічними і соціальними ресурсами, що охоплює ряд заходів, що впливають на уряд, законодавчі органи і процеси державного управління. Управління в цифрову епоху означає складну та цілісну трансформацію, в основі якої лежить розвиток інформаційних технологій та вдосконалення можливостей обробки інформації. Інформаційні технології впливають на результати політики, впливаючи на адміністративні процеси як державного, так і приватного секторів, змінюючи способи участі громадян та підвищуючи їхню здатність вирішувати соціальні проблеми. Ці пояснення включають різні точки зору на цифровий уряд та його управління (Горбуля, Воронкова, 2025, с.32-40).

Цифрове публічне управління можна вважати поняттям, що неминуче перетинається з іншими концепціями, парадигмами, концептами, пов'язаними із застосуванням інформаційних технологій у державному секторі. Однак його справжнє значення полягає в його нормативному та унікальному характері як «нової» концепції та галузі практики. По-перше, цифрове публічне управління – це концепція та сфера розвитку у рамках еволюції застосування інформаційних технологій у державному секторі. Револуція інформаційних технологій – це не миттєва подія, а безперервний, хвилеподібний процес розвитку, який зачепив і публічне цифрове управління. Закон Мура наочно демонструє частоту змін інформаційних технологій. В останні роки поява та розвиток хмарних обчислень, великих даних, Інтернету речей, мобільного інтернету та штучного інтелекту показали, що інновації в інформаційних технологіях прискорюються, стають все більш різноманітними та глибоко проникають у всі аспекти соціального життя. Відповідно, концепції, пов'язані із застосуванням інформаційних технологій у державному секторі, також постійно оновлюються: від електронного уряду та електронного управління до мобільного уряду та інтелектуального управ-

ління, а потім до цифрового уряду та цифрового управління. В.Воронкова, В.Нікітенко відмічають, що безмежні можливості, створювані новими інформаційними технологіями, сприяють розвитку теорій публічного управління, які постійно збагачуються і поглиблюються (Voronkova, Nikitenko, 2025, с.88-102).

Аналіз свідчить, що цифровий уряд – це не просто цифровізація процесів у державних установах та «електрифікація» державних справ. Його значення відноситься до процесу, за допомогою якого уряд керує простором інформаційного суспільства, надає високоякісні державні послуги та підвищує задоволеність населення за допомогою цифрового мислення, цифрових концепцій, цифрових стратегій, цифрових ресурсів, цифрових інструментів та цифрових правил (Череп, Воронкова, Череп, 2025, с. 69-82).

З концептуальної точки зору, електронний уряд наголошує на електрифікації фокусуючись на застосуванні таких технологій, як мережі, системи управління інформацією та використання комп'ютерів у державних справах. Електронне управління фокусується на інтеграції «електроніки» до «управління», розширюючи перспективу застосування інформаційних технологій у державних справах на суспільство, відображаючи побудову нової моделі взаємин між урядом та суспільством. Мобільний уряд використовує мережі мобільного зв'язку як новий канал для підвищення ефективності обслуговування, а мобільні телефони як новий засіб надання інформації, послуг та можливостей для участі громадськості», і впливає з електронного уряду у відповідь на технологічні досягнення та потреби користувачів, стаючи новим корисним доповненням до електронного уряду». Розумний уряд фокусується на підвищенні рівня інтелектуального державного управління за допомогою підходу, орієнтованого на людину (Dunleavy, Margetts, Bastow, & Tinkler, 2006).

Аналіз свідчить, що спочатку цифровий уряд та електронний уряд мали деякі спільні риси та часто використовувалися як синоніми. Однак з появою та розвитком великих даних та штучного інтелекту цифровий уряд почав фокусуватися на функціонуванні держави в цифровому середовищі, що має на увазі підхід до управління державою, заснований на середовищі великих даних та інтелектуальному застосуванні даних. Перехід від електронного уряду до цифрового управління державою відображає безперервні зусилля щодо досягнення та створення більш ефективного

публічного управління з використанням найбільш дієвих технологічних інструментів, а також відображає перетворюючу силу та нове бачення управління, створене завдяки безперервній інтеграції та взаємодії технологій та управління. Управління цифровим урядом охоплює побудову цифрового уряду у цифровому середовищі та його управління цифровими державами та розумними суспільствами (Janssen, Charalabidis, & Zuiderwijk, 2012).

Якщо основою підтримки електронного уряду є електронна комерція та електронні спільноти, основою управління електронним урядом – національне та публічне управління, то управління цифровим урядом орієнтоване на цифрові держави, розумні міста та розумні суспільства. У цифрову епоху хмарні обчислення, великі дані, мобільний інтернет, Інтернет речей, обчислювальні пристрої та штучний інтелект ще більше змінили те, як ми отримуємо інформацію, спілкуємося з іншими, організуємо діяльність і отримуємо доступ до послуг. Сьогодні всі куточки світу швидко вступають у всеосяжну цифровізацію, ми живемо у суспільстві, керованому великими даними (Dunleavy, Margetts, Bastow, & Tinkler, 2006).

Глобальна, національна та громадська цифровізація створила нове цифрове середовище, з яким має взаємодіяти публічне управління, перетворюючи взаємодію між державним управлінням, заснованим на інформаційних технологіях та даних, та зовнішнім середовищем традиційної двосторонньої чи багатосторонньої взаємодії, націленої на інтеграцію та злиття. У цьому сенсі цифрове публічне управління відповідає на невід'ємні потреби соціального розвитку держави в цифрову епоху і тісно пов'язане з національними реформами управління. Отже, управління цифровою державою засноване на управлінні цифровим простором через цифровий уряд; дані стають основою об'єктивного світу, а у цифрову епоху вони наділяють людство інноваційними можливостями у сфері обробки даних і ще більше розширюють простір уяви щодо їх використання. Дані виступають новим джерелом енергії. У моделі цифрового управління існування даних означає існування цифрового управління. Цифрове публічне управління за допомогою управління даними пронизує та супроводжує весь процес соціального життя, відображаючи широту управління, заснованого на даних, та його високому ступеню кореляції з усіма секторами економіки та суспільства (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2020).

3. Людиноцентрична модель цифрового публічного управління як чинник сталого розвитку сучасного суспільства. Концепція філософії публічного управління тісно пов'язана з пріоритетними цілями сталого розвитку суспільства (Perri, & Bellucci, 2020). Орієнтована на людину цифрова модель державного управління, як ключовий фактор сталого соціального розвитку спрямована на розширення можливостей державних послуг, підвищення справедливості та ефективності управління за допомогою цифрових технологій, таких як штучний інтелект та великі дані. Вона заснована на правах людини та принципі «нікого не залишати позаду», підкреслює інклюзивність цифрової трансформації, високоякісний розвиток, що забезпечується технологіями, та модернізацію державних систем (United Nations 2015).

Ключова роль моделі публічного управління як сталого розвитку включає: 1) Сприяння рівності та інклюзивності, в основі якої забезпечення доступності цифрових послуг для всіх, скорочення цифрового розриву та відповідність основоположному принципу ООН «нікого не залишати позаду». 2) Підвищення ефективності управління, націлене на побудову ефективного цифрового уряду в рамках верховенства права з використанням цифрових засобів (керівництво у галузі верховенства права та розширення можливостей за допомогою технологій) для сприяння високоякісному економічному та соціальному розвитку. 3) Внесок у досягнення цілей сталого розвитку, що включає інтеграцію, «орієнтованого на людину» підходу до технологічних програм, для підтримки стратегічних цілей сталого розвитку, включаючи економічні, соціальні та екологічні цілі. У процесі просування до цілей 2030 року інновації в цифрових моделях публічного управління не лише покращиться якість життя людей, вони стануть інноваційним джере-

лом підвищення ефективності публічного управління. Орієнтована на людину цифрова модель публічного управління використовує цифрові технології для підвищення ефективності, прозорості та інклюзивності державних послуг, ставлячи людські потреби у центр уваги та сприяючи соціальній справедливості та рівності. Ця модель є ключовою рушійною силою досягнення сталого соціального, економічного та екологічного розвитку, наголошує на участі громадян, подоланні цифрового розриву та забезпеченні застосування цифрових технологій таким чином, щоб це приносило користь благополуччю людини (United Nations Development Programme, 2020).

Отже, філософія цифрового публічного управління сталого розвитку сучасного суспільства як основа його удосконалення орієнтована саме на людину, у тому її велика цінність та практичне значення. Цифрове публічне управління повинно перестати бути просто опцією, а стати ключовим показником рівня модернізації системи управління країни чи регіону у післявоєнному відновленні України. Цифрове публічне управління повинно вирішувати проблеми, що хвилюють людей, за допомогою технологічних засобів, поєднуючи «ефективність» із «людським підходом», забезпечуючи інституційні гарантії сталого процвітання суспільства. Важливо відзначити, що успіх цієї моделі залежить не тільки від складності алгоритму, а й від визначення прав особистості в правовій базі, а також від фундаментальної зміни мислення – уряду від ролі менеджера до ролі постачальника послуг для населення (World Bank, 2016).

Висновки. Таким чином, проведене дослідження філософії цифрового публічного управління сталого розвитку сучасного суспільства дозволяє зробити ряд важливих висновків щодо її сучасного стану, пріоритетних напрямів цифрової

Таблиця 1

Виміри основних компонентів традиційного цифрового управління і цифрового публічного управління

Вимір	Традиційне цифрове управління	Цифрове публічне управління
Основна рушійна сила	Технічна ефективність/автоматизація	Людські потреби як чинник удосконалення суспільства
Основні цілі	Дані належать уряду/ платформі	Баланс між суверенітетом даних та захистом конфіденційності
Соціальний вплив	Орієнтація на ефективність	Сприяння цифровій доступності та соціальній справедливості у постачанні послуг для населення

Джерело: сформовано авторами.

трансформації публічного управління та перспектив подальшого розвитку. Аналіз засвідчив, що цифровізація публічних інституцій розглядається як складний соціальний, економічний, політичний, соціально-філософський феномен. Практичне значення дослідження пов'язане із трансформацією природи публічного управління у цифрову епоху, у контексті якого аксіологічна сфера пов'язана – із гуманістичними, етичними та соціально-ціннісними орієнтирами, епістемологічна – із новими способами отримання, обробки та застосування великих даних (інформації, знання) в інформаційному суспільстві.

Аналіз показав, що все це буде сприяти формуванню інноваційних управлінських підходів, які враховують не лише ефективність, а й соціальну відповідальність, прозорість та інклюзивність цифрових трансформацій. Визначення напрямів удосконалення цифрової трансформації публічного управління у взаємозв'язку з цілями сталого розвитку дозволяє виокремити розвиток електронного врядування та цифрових публічних послуг, інтеграцію цифрових технологій у стратегічне планування, впровадження інструментів аналітики для прийняття управлінських рішень, підвищення цифрової компетентності кадрів і формування цифрової управлінської культури.

Зарубіжний досвід демонструє ефективність поєднання технологічних рішень із гуманістичними та етичними принципами, що забезпечує підвищення якості управління та соціальної довіри. В сучасних умовах післявоєнного відновлення України важливо формувати адаптивні управлінські моделі, які здатні поєднувати ефективність цифрових рішень із гуманістичними та соціально-ціннісними орієнтирами. Проведене дослідження демонструє, що філософія цифрового публічного управління є динамічною та багатовимірною кон-

цепцією, здатною інтегрувати технологічні інновації з цінностями сталого розвитку, забезпечити соціальну відповідальність та етичність публічного управління.

Практичні рекомендації для органів публічної влади:

1. Впроваджувати у практику органів державної влади концепцію філософії цифрового управління сталого розвитку як основу удосконалення сучасного суспільства у післявоєнному відновленні України, яка включає створення національної цифрової моделі цифрового управління в умовах ризику та антихрупкості фінансово-економічних систем за часів турбулентності.

2. Використовувати у своїй практичній діяльності передовий зарубіжний досвід цифрового публічного управління, що демонструє ефективність поєднання технологічних рішень із гуманістичними та етичними принципами.

3. Формувати людиноцентричну модель цифрового публічного управління, поєднуючи ефективність із людським підходом, забезпечуючи інституційні гарантії сталого процвітання суспільства.

4. Розвивати філософію великих даних, які набувають творчої цінності і виступають основою концепції філософії цифрового публічного управління, які у цифрову епоху вони наділяють управління інноваційними можливостями у сфері обробки даних і ще більше розширюють простір уяви щодо їх використання.

5. Удосконалювати модель цифрового уряду, за допомогою якого уряд керує простором інформаційного суспільства, надає високоякісні державні послуги, а підвищує задоволеність населення за допомогою цифрового мислення, цифрових концепцій, цифрових стратегій, цифрових ресурсів, цифрових інструментів та цифрових правил.

Список використаних джерел

Горбуля М. А., Воронкова В. Г. Філософія ризику та антихрупкості фінансово-економічних систем як нова форма мислення у добу турбулентності (на основі праць Нассіма Талеба) // *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2025. № 56. С. 32–40. DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v056.2025.6>

Voronkova V., Nikitenko V. Synergy between artificial intelligence and digital humanism for humanitarian security: sustainable post-war development and recovery in Ukraine // *UNIVERSITY SCIENCE*. 2025. С. 88–102. DOI: [10.51587/3068-3580/US-2025-12-2](https://doi.org/10.51587/3068-3580/US-2025-12-2)

Череп А. В., Воронкова В. Г., Череп О. Г. Штучний інтелект як драйвер економічної трансформації: стратегічні вектори розвитку // *Education and science: theory & praxis : collective monograph* / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2025. С. 69–82. DOI: [10.51587/9798-9917-51919-2025-022](https://doi.org/10.51587/9798-9917-51919-2025-022)

Dunleavy J., Margetts H., Bastow S., Tinkler J. New public management is dead: Long live digital-era governance // *Journal of Public Administration Research and Theory*. 2006. Vol. 16, № 3. P. 467–494. <https://doi.org/10.1093/jopart/mui057>

Janssen M., Charalabidis Y., Zuiderwijk A. Benefits, adoption barriers and myths of open data and open government // *Information Systems Management*. 2012. Vol. 29, № 4. P. 258–268. <https://doi.org/10.1080/10580530.2012.716740>

Organisation for Economic Co-operation and Development. Digital government in the decade of action for sustainable development. Paris: OECD Publishing, 2020. <https://doi.org/10.1787/ef4b8f64-en>

Perri P., Bellucci S. Digital transformation in the public sector: A systematic review // *Government Information Quarterly*. 2020. Vol. 37, № 3. P. 101427. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2020.101427>

United Nations. Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development. New York, NY: United Nations, 2015.

United Nations Development Programme. Digital strategy 2020–2025: Harnessing digital for sustainable development. New York, NY: UNDP, 2020.

World Bank. World development report 2016: Digital dividends. Washington, DC: World Bank, 2016.

References

Horbulia, M. A., & Voronkova, V. H. (2025). Philosophy of risk and antifragility of financial and economic systems as a new form of thinking in the age of turbulence (based on the works of Nassim Taleb). *Current Issues of Philosophy and Sociology*, 56, 32–40. <https://doi.org/10.32782/apfs.v056.2025.6>

Voronkova, V., & Nikitenko, V. (2025). Synergy between artificial intelligence and digital humanism for humanitarian security: Sustainable post-war development and recovery in Ukraine. *UNIVERSITY SCIENCE*, 12(2), 88–102. <https://doi.org/10.51587/3068-3580/US-2025-12-2>

Cherep, A. V., Voronkova, V. G., & Cherep, O. G. (2025). Artificial intelligence as a driver of economic transformation: Strategic vectors of development. In V. Shpak (Ed.), *Education and science: Theory & praxis* (pp. 69–82). Sherman Oaks, CA: GS Publishing Services. <https://doi.org/10.51587/9798-9917-51919-2025-022>

Dunleavy, P., Margetts, H., Bastow, S., & Tinkler, J. (2006). New public management is dead: Long live digital-era governance. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 16(3), 467–494. <https://doi.org/10.1093/jopart/mui057>

Janssen, M., Charalabidis, Y., & Zuiderwijk, A. (2012). Benefits, adoption barriers and myths of open data and open government. *Information Systems Management*, 29(4), 258–268. <https://doi.org/10.1080/10580530.2012.716740>

Organisation for Economic Co-operation and Development. (2020). *Digital government in the decade of action for sustainable development*. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/ef4b8f64-en>

Perri, P., & Bellucci, S. (2020). Digital transformation in the public sector: A systematic review. *Government Information Quarterly*, 37(3), 101427. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2020.101427>

United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York, NY: United Nations.

United Nations Development Programme. (2020). *Digital strategy 2020–2025: Harnessing digital for sustainable development*. New York, NY: UNDP.

World Bank. (2016). *World development report 2016: Digital dividends*. Washington, DC: World Bank.

VALENTYNA, VORONKOVA – Doctor of Philosophy (D.Sc.),
Professor, cademician of the Academy of Higher Education of Ukraine,
Head at the Department of Management and Administration,
Y. M. Potebnya Engineering Education and Scientific Institute,
Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: valentinavoronkova236@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0719-1546>

MARINA, AZHAZHA – Doctor of Science in Public Administration,
Professor at the Department of Management and Administration,
Engineering Educational and Scientific Institute
named after Y.M. Potebnya of Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: azazmarina17@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3549-7718>

OLGA, VENGER – Candidate of Political Sciences,
Associate Professor at the Department of Management of Organizations
and Project Management, Y. M. Potebnya Engineering Education and Scientific Institute,
Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: vengerolya14@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3758-7891>

OLEXANDER, FURSIN – Candidate of Science in Public Administration,
Associate Professor, Assistant Professor at the Department
of Management and administration, Y. M. Potebnya Engineering Education
and Scientific Institute, Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: fursin@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4457-0350>

PHILOSOPHY OF DIGITAL MANAGEMENT AS A BASIS FOR IMPROVING MODERN SOCIETY IN THE POST-WAR RECONSTRUCTION OF UKRAINE

Abstract

The article analyzes digital public management of sustainable development, which contributes to its improvement and is determined by the exponential development of information. The philosophy of digital management of sustainable development is a set of ideas, principles, concepts, paradigms for building a cyber state and digital Ukraine, as well as the most important engine for advancing modernization in the digital era. The purpose of the article is a comprehensive philosophical analysis of digital management of sustainable development of society as a new model of modernity in the conditions of digital transformation. In the digital era, digital management, determined by digital technologies, becomes an important support for promoting the modernization of systems and capabilities of all spheres and levels of management. The overall plan for building a digital Ukraine points to the need to develop an effective and collaborative digital government. This concept calls for accelerating institutional and regulatory innovations, improving regulations and systems adapted to building a digital government, strengthening digital capabilities and promoting the interconnection of information systems and networks, data exchange on request and effective business cooperation. Research methodology. A significant role is played by the methods of systemic, axiological, ontological analysis, which help to clarify its epistemological, ontological, axiological dimensions. The Agile method helped to analyze the phenomenon of big data, which is the basis of public management and administration. Research results. Big data is analyzed as the basis of the concept of the philosophy of digital public management of sustainable development. The concepts of "digital public management" and "digital government" are developed. The human-centric model of digital public management is substantiated as a factor of sustainable development of society. The prospects for further development of the philosophy of digital management in the conditions of the formation of a digital society and new management paradigms are in the formation of a human-centric model of digital governance, the integration of ethical standards into all levels of management processes, the development of network forms of management, rethinking epistemological approaches to the use of data, in public policy.

Keywords: philosophy of digital public management, digital government, sustainable development, artificial intelligence, big data, human-centric management model.

© The Authors(s) 2026
This is an open access article under
The Creative Commons CC BY license

Received date 09.12.2025
Accepted date 10. 01.2026
Published date 09.02.2026

How to cite: Воронкова, Валентина, Ажажа, Марина, Венгер, Ольга, Фурсін, Олександр. Філософія цифрового управління як основа удосконалення сучасного суспільства у післявоєнному відновленні України. HUMANITIES STUDIES: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia: Publishing house «Helvetica», 2026. 26(103). P. 191–199
doi: <https://doi.org/10.32782/hst-2026-26-103-19>